

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารกลาง ฝ่ายบริหารทั่วไป โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๒๔๐ - ๕๙ ต่อ ๒๑๑๖

ที่ กษ ๐๔๐๑/ว ๒๖๕

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ส่งเอกสารแจ้งเวียน

เรียน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผู้เชี่ยวชาญกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผู้อำนวยการสำนัก, ผู้อำนวยการศูนย์, และผู้อำนวยการกอง

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑-๑๐

ผู้เชี่ยวชาญสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑-๑๐

หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด

ผู้อำนวยการกลุ่มและหัวหน้าฝ่ายในสังกัดสำนักบริหารกลาง

สำนักบริหารกลาง ขอส่งหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ กษ ๐๒๐๑.๐๖/ว ๑๖๙๓ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เรื่อง การนำกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาข้าว
ครบวงจรสู่การปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายบุญเลิศ ใจดี)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

สำนักบริหารกลาง
เลขรับ ๒๖๖๔
วันที่ ๒๕ ก.พ. ๒๕๖๐
เวลา ๑๒.๑๖ น.

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เลขรับ ๒๓๔๕
วันที่ ๒๕ ก.พ. ๒๕๖๐
เวลา ๑๓.๑๖ น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองกลาง โทร ๐-๒๒๘๑-๕๕๕๕ ต่อ ๑๖๐

ที่ กษ ๐๒๐๑.๐๖/ว ๑๖๙๓ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง การนำกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาข้าวครบวงจรสู่การปฏิบัติ

เสนอ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

เพื่อโปรดทราบ

รตส.จิรทรัพย์
รับที่ ๑๒๐๓
วันที่ ๒๕ ก.พ. ๒๕๖๐
เวลา ๑๐.๑๗ น.

กษ

(นางสุพิศ พูลคุณานุการ)

หัวหน้ากลุ่มช่วยอำนวยการนักบริหาร

ปฏิบัติราชการแทน ผู้อำนวยการกองกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรียน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ด้วย สป.กษ. แจ้งว่ารองนายกรัฐมนตรี (พล.อ. ประจิน จั่นตอง) ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร เพื่อพิจารณานำไปสู่การปฏิบัติ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐ โดยนายกรัฐมนตรีรับทราบและมีบัญชาเพิ่มเติม ให้สร้างความเข้าใจเรื่องเกษตรแปลงใหญ่ไม่ใช่เฉพาะพืชเชิงเดี่ยว มีทั้งปศุสัตว์ ประมง ทฤษฎีใหม่ ไร่นาสวนผสม ซึ่งขณะนี้กำลังถูกบิดเบือน รัฐบาลไม่ทำตามแนวทางพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผลิตพืชเชิงเดี่ยวอย่างเดียวเป็นแปลงใหญ่ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รวบรวมข้อมูล มีศูนย์การเรียนรู้เกษตร ศูนย์เกษตรทฤษฎีใหม่ ฯลฯ รายละเอียดตามหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ จะได้แจ้งเวียนทุกหน่วยงานในสังกัดทราบต่อไป

ทราบ

- ดำเนินการตามเสนอ
- ๑๐๐ กลุ่มมะเขือเทศสีดา
- ๑๐๐ กลุ่มส้มเขียวหวาน

ร.ช.น.ล. ๐๗ กพ ๖๐

(นางสาวจิรทรัพย์ ปลัดกระทรวง)

รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

RL

(นายบุญเลิศ ใจดี)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

สำนักงานรัฐมนตรี
 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 วันที่ ๘ ก.พ. ๒๕๖๐
 เวลา ๑๖:๐๘

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร ๔)/ก ๑๓๔๕

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

รับที่... ๕๓๗๕
 วันที่ ๕ ก.พ. ๖๐
 เวลา ๑๖:๑๖
 รว.กษ.
 รับที่... ๕๓๗๕
 วันที่ ๕ ก.พ.
 เวลา ๑๖:๑๖

เรื่อง การนำกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาข้าวครบวงจรสู่การปฏิบัติ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (พล.อ.อ.ประจิน จั่นตอง) ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๔)/๘๙๙ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐

ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (พล.อ.อ. ประจิน จั่นตอง) ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมารับทราบกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร เพื่อพิจารณานำไปสู่การปฏิบัติ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ชั้น ๒ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบผลการประชุม นั้น

นายกรัฐมนตรีได้รับทราบแล้ว และมีปัญหาเพิ่มเติม ให้สร้างความเข้าใจในเรื่องเกษตรแปลงใหญ่ ไม่ใช่เฉพาะพืชเชิงเดี่ยว มีทั้งปศุสัตว์ ประมง ทฤษฎีใหม่ ไร่นาสวนผสม ซึ่งขณะนี้กำลังถูกบิดเบือน รัฐบาลไม่ทำตามแนวทางพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผลิตพืชเชิงเดี่ยวอย่างเดียวเป็นแปลงใหญ่ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รวบรวมข้อมูล มีศูนย์การเรียนรู้เกษตร ศูนย์เกษตรทฤษฎีใหม่ ฯลฯ ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พล.อ.อ. ประจิน จั่นตอง) ได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรแจ้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามบัญชาของนายกรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

- ใ้ รว.กษ. ทราบ
- ใ้ ทุกหน่วยงานทราบ
- ใ้ กก. ดำเนินการตามบัญชีแนบมา

ขอแสดงความนับถือ

(Handwritten signature of Pongthorn Suthornth)

(นายพนพล สุทรนนท์)

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง

พลเอก *(Handwritten signature)*

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 ๑๕ พ.ย. ๕๐
 สำนักงาน รอง นรม. (พล.อ.อ.ประจิน จั่นตอง)
 โทร. ๐-๒๒๘๘-๔๒๐๘
 โทรสาร ๐-๒๒๘๘-๔๐๗๖

เรียน รว.กษ.
 เห็นด้วยในหลักการ
 ๑. ใ้ รว.กษ. จัดทำเรื่อง นร.นร.
 ๖. ๑๑๓๓๓ นร. ๑๑๓๓๓ นร.
 ดำเนินการตามบัญชีแนบมา

พลเอก *(Handwritten signature)*

(ประสาท สุขเกษตร)

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 ๕ พ.ย. ๕๐

บันทึกข้อความ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๕๐๓
๑๕ ก.พ. ๖๐
๑๐.๐๕

ส่วนราชการ...กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานรัฐมนตรี โทร. ๐๒ ๒๘๑.๘๕๑๐ โทรสาร ๐๒ ๒๘๐.๓๔๕๖
 ที่ กษ ๐๑๐๐/๑๕๒ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง การนำกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาข้าวครบวงจรสู่การปฏิบัติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑ ๕๐๓
๒๐ ก.พ. ๖๐
๑๑.๐๕

เสนอ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามบัญชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

Am อภิเดช
 (นายกรรชิต สุขเสถียร) ๑๕ ก.พ. ๖๐
 หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๙๕๖
วันที่ ๑๗ ก.พ. ๖๐ เวลา ๑๑.๐๕

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โปรดมีบัญชาเรียนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แจ้งทุกหน่วยงานทราบ และให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการตามบัญชา รว.กษ. กรณีสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (พล.อ.อ. ประจิน จั่นตอง) ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมารับทราบกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร เพื่อพิจารณานำไปสู่การปฏิบัติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ชั้น ๒ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบการประชุม นั้น นายกรัฐมนตรีได้รับทราบและมีบัญชาเพิ่มเติมให้สร้างความเข้าใจเรื่องเกษตรแปลงใหญ่ไม่ใช่เฉพาะพืชเชิงเดี่ยว มีทั้งปศุสัตว์ ประมง ทฤษฎีใหม่ ไร่นาสวนผสม ซึ่งขณะนี้กำลังถูกบิดเบือน รัฐบาลไม่ทำตามแนวทางพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผลิตพืชเชิงเดี่ยวอย่างเดียว เป็นแปลงใหญ่ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รวบรวมข้อมูล มีศูนย์การเรียนรู้เกษตร ศูนย์เกษตรทฤษฎีใหม่ ฯลฯ ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พล.อ.อ. ประจิน จั่นตอง) ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรแจ้งกระทรวงเกษตรฯ และกระทรวงพาณิชย์พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามบัญชานายกรัฐมนตรี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ เห็นสมควร

๑. แจ้งหน่วยงานในสังกัด และองค์การมหาชนทราบ
๒. แจ้งกรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการตามบัญชานายกรัฐมนตรี

- เห็นชอบกรมส่งเสริมการเกษตร
- อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.

๑๗ ก.พ. ๖๐

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)
 ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๕ ก.พ. ๖๐
 (นางพรทิพา แก้วชนะ)
 ผู้อำนวยการกองกลาง
 สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๐

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๗๕

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร ๔) / พ ๑๓๓

วันที่ ๒๖

มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการประชุม เรื่อง การนำกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาข้าวครบวงจรสู่การปฏิบัติ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ตามที่นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการให้ดำเนินการตามกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาข้าวครบวงจรที่เสนอทั้ง ๘ ข้อ ในปี ๒๕๖๐ นำร่องทุกพื้นที่ และนำเป็นประเด็นหารือเพื่อดำเนินการในคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) ให้เป็นรูปธรรมในปี ๒๕๖๐ (ระยะที่ ๑ ข้าวทุกชนิด/ทั้งระบบ/ครบวงจร) นั้น

กระผมได้จัดการประชุม โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมารับทราบกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ทั้ง ๘ ข้อ (เอกสารแนบ) เพื่อพิจารณานำไปสู่การปฏิบัติ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ชั้น ๒ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สรุปสาระสำคัญของการประชุมได้ดังนี้

๑. การดำเนินการแก้ไขปัญหาข้าวที่ผ่านมา

จากการรายงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการที่ผ่านมาในการแก้ไขปัญหาข้าว สรุปได้ดังนี้

๑.๑ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพัฒนาการผลิตและการตลาดข้าวอย่างครบวงจร โดยมีการจัดตั้งคณะทำงานวางแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร เพื่อร่วมพิจารณากำหนดปริมาณผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๑.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการส่งเสริมการปลูกพืชและกิจกรรมทดแทนนาข้าวคุณภาพต่ำและเพาะปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม แต่ก็ประสบปัญหาเกษตรกรไม่ยอมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปปลูกพืชทดแทน โดยเฉพาะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยให้เหตุผลว่าขาดความชำนาญและราคาไม่จูงใจ รวมทั้ง การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ไม่สามารถปลูกร่วมกับข้าวที่ต้องปลูกในพื้นที่น้ำขังได้ นอกจากนี้ ในการตรวจความหอมของข้าวหอมมะลิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีเครื่องมือตรวจความหอมข้าวหอมมะลิ จำนวน ๓ เครื่อง ซึ่งยังไม่เพียงพอกับความต้องการ

๑.๓ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีเทคโนโลยีที่พร้อมสนับสนุนการประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของข้าวไทย และการพัฒนา E-Commerce เพื่อเสริมช่องทางการจำหน่าย และกรมอุตุนิยมวิทยา จะมีส่วนช่วยสนับสนุนการพยากรณ์สภาพอากาศตามฤดูกาล และสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่มีข้อมูลด้านการสำรวจและสถิติเพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบาย

๑.๔ กระทรวงแรงงาน และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีแนวทางในการส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตรให้กับเกษตรกรและการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร เช่น โครงการฝึกอาชีพช่างเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร การจัดตั้งศูนย์ช่างประจำชุมชนเท็ดไถองค์กราชน และการขอความร่วมมือสถานประกอบการซื้อข้าวเพื่อเป็นสวัสดิการให้กับลูกจ้างโดยซื้อข้าวจากเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

๑.๕ หน่วยงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ มีการพัฒนาเครื่องมือตรวจวัดความหอมข้าวหอมมะลิที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ มีการพัฒนาพันธุ์ข้าวเพื่อต้านโรคและแมลง การพัฒนาการผลิตและการตลาดข้าวอินทรีย์ การพัฒนาอาชีพหลังนาในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตรมีการจัดสรรทุนวิจัยที่สอดคล้องกับทั้ง ๘ แนวทาง สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติมีงานวิจัยเพื่อการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ข้าวและมีกลไกเครือข่ายการวิจัยที่ภูมิภาคที่พร้อมสนับสนุนการดำเนินงาน เป็นต้น

/๒. ข้อคิดเห็น...

560
15-61
๑๖๐
1102/60
12.15

๒. ข้อคิดเห็นที่ประชุม

๒.๑ แนวทางที่ ๕ พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านข้าวให้เป็นเอกภาพ ควรขยายขอบเขตเป็นการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านข้าวแห่งชาติ เนื่องจากระบบสารสนเทศมีขอบเขตที่กว้างกว่าระบบฐานข้อมูลซึ่งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (สทอภ.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เสนอว่ามีความพร้อมที่จะดำเนินการร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยระบบสารสนเทศที่ สทอภ. สามารถดำเนินการได้จะเป็นทั้งสารสนเทศเชิงพื้นที่ คือ สามารถจำแนกออกเป็นโซนตามภูมิโนเวคได้ รวมทั้งสามารถประเมินผลผลิตของประเทศคู่แข่งชั้นได้ด้วย รวมทั้ง เสนอให้มีการจัดกิจกรรมให้ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านข้าวมาร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา และจัดทำ Road Map เพื่อแก้ไขปัญหาข้าวร่วมกัน ซึ่งในเบื้องต้น สทอภ. มีแผนที่จะจัดกิจกรรมดังกล่าวให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่เมื่อพิจารณากรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาข้าวครบวงจรแล้ว เห็นสมควรขยายกลุ่มเป้าหมายของผู้บริหารที่จะเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวให้ครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการจัดทำข้อมูลประมาณการผลผลิตข้าวรายชนิดควรมีเครื่องมือ/เทคนิค รวมถึงการลงทุนทางภูมิสารสนเทศมาใช้ประมาณการผลผลิตให้ได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง เพื่อลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจอันเกิดจากความหวั่นวิตกของตลาดที่ส่งผลต่อราคาข้าว

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) กรมอุตุนิยมวิทยา และสำนักงานสถิติแห่งชาติ ควรเข้ามาสนับสนุนในเรื่องโครงสร้างเครือข่ายและการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลและงานวิจัยด้านข้าวด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านข้าวได้อย่างทั่วถึง

๒.๒ แนวทางที่ ๘ พัฒนาข้าวคุณภาพโดยเฉพาะข้าวหอมมะลิและข้าวเหนียวในเขตพื้นที่ที่เหมาะสม การสร้างมาตรฐานในการวัดค่าความหอมและความนุ่มของข้าวหอมมะลิและการเพิ่มเครื่องตรวจความหอมให้เพียงพอ โดยความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งภาครัฐควรสนับสนุนกระบวนการให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของการผลิตที่ได้มาตรฐานและมีความสามารถในการปรับระบบการผลิตไปสู่ระบบมาตรฐานได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ควรสนับสนุนโรงสีอินทรีย์ในชุมชนให้มีมาตรฐานเพิ่มขึ้น และเนื่องจากการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ของต่างประเทศมีต้นทุนค่อนข้างสูง ดังนั้น จึงควรสนับสนุนการสร้างคามยอมรับในมาตรฐานอินทรีย์ของประเทศให้มากขึ้น โดยเฉพาะสำหรับการขยายตลาดภายในประเทศ รวมทั้งการเร่งสร้างความแตกต่างของราคาข้าวตามมาตรฐาน GAP ซึ่งปัจจุบันไม่มีความแตกต่างจากราคาข้าวที่ไม่ได้รับมาตรฐาน ทำให้เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการผลิตข้าวมาตรฐาน

การพัฒนาข้าวคุณภาพโดยเฉพาะข้าวหอมมะลิและข้าวเหนียว สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติมีงานวิจัยที่ได้นำมาขยายผลเพื่อจัดทำเป็นต้นแบบในพื้นที่ส่วนภูมิภาค พร้อมร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการในส่วนภูมิภาค นอกจากนี้ หน่วยงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ควรเชื่อมโยงการพัฒนางานวิจัยร่วมกับศูนย์วิจัยของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ รวมทั้ง พิจารณาแนวทางการจัดตั้งศูนย์วิจัยชุมชนเพื่อนำงานวิจัยไปขยายผลในการช่วยเหลือชุมชนต่อไป

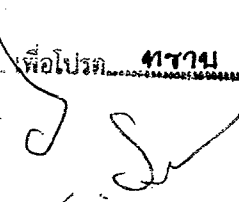
๓. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

เห็นสมควรมอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ เป็นหน่วยงานหลัก ในการประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ และพิจารณาข้อเสนอตามข้อ ๓

พลอากาศเอก
(ประจักษ์ จันทอง)
รองนายกรัฐมนตรี

พลเอก
(ประจักษ์ จันทอง)
นายกรัฐมนตรี
๑๖ ม.ค. ๖๐

กรมเรียน นรม. เพื่อโปรด... 41771
พล.อ.
๑๖ ม.ค. ๖๐

๑๖ ม.ค. ๖๐
๑๖ ม.ค. ๖๐

สรุปกรอบแนวทางแก้ไขปัญหาของกรมธุรกิจ/หน่วยงานรับผิดชอบ	
กรอบแนวทางแก้ไขปัญหาคือ	หน่วยงาน
1. ปรับโครงสร้างการผลิตข้าวเพื่อสร้างสมดุลอุปทานการผลิตในข่วงลดแรงกดดันจากอุปทานส่วนเกิน	กษ./พณ./วท.
2. ส่งเสริมการปลูกพืชและกิจกรรมทดแทนนาข้าวคุณภาพต่ำและเพาะปลูกในพื้นที่ไม่เหมาะสม	กษ./พณ./อก./กค./วท./วช./สกว./สวก.
3. สนับสนุนการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดเพื่อให้เกิดความได้เปรียบต่อขนาดการผลิต	กษ./พณ./อก./มท.
4. รถเรงค์และโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้คนไทยบริโภคข้าวเพิ่มขึ้นและเพื่อการส่งเสริมการผลิตและการตลาดข้าวเชิงรุก	กษ./พณ./อก./คท.
5. พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านข้าวให้เป็นเอกภาพ	กษ./คท.
6. ใช้นวัตกรรมช่วยต่อเติมห่วงโซ่อุปทานขึ้นเป็นห่วงโซ่คุณค่า	กษ./พณ./อก./วท./กค./วท./วช./สกว./สวก./วท.
7. ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยปรับเปลี่ยนการผลิตแบบ Mass ไปสู่การผลิตแบบ Niche	กษ./พณ.
8. พัฒนาข้าวคุณภาพโดยเฉพาะข้าวหอมมะลิและข้าวเหนียวในเขตพื้นที่ที่เหมาะสม	กษ./พณ./กค./รทส./มท./รง./พม./วช./สกว./สวก.

พัฒนาข้าวคุณภาพโดยเฉพาะข้าวหอมมะลิและข้าวเหนียวในเขตพื้นที่ที่เหมาะสม	
ข้าวหอมมะลิ	ข้าวเหนียว
ระยะสั้น มาตรการชะลอการขายจำนำยางฉาบ ในสินค้าออกเปียกทำไฮโดร ลานตาก (กค.)	สร้างสมดุลอุปสงค์และอุปทานข้าวเหนียว (กษ./พณ.)
- บริหารจัดการสต็อกข้าวหอมมะลิจากโครงการรับจำนำ (พณ./รทส./กค.)	ลดต้นทุน อาทิ ส่งเสริมโครงการปืยสังคัต และพัฒนาเครื่องจักรทดแทนแรงงาน (กษ.)
- จัดทำมาตรฐานความหอมของข้าวหอมมะลิ ตรวจสอบคุณภาพข้าวก่อนส่งออก และประชาสัมพันธ์คุณภาพข้าวหอม (กษ./พณ.)	สนับสนุนเกษตรกรรายย่อยเก็บข้าวเพื่อบริโภค (กษ.)
- ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม และขยายผลโครงการพัฒนาการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพ ๑ ของฝ่ายเศรษฐกิจคสช. (กษ./มท.)	ส่งเสริมความเข้มแข็งของกลไกแข่งขันของตลาดข้าวเหนียวท้องถิ่น (กษ./พณ.)
ระยะยาว วิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ข้าวหอมมะลิ (กษ./วช./สกว./สวก.) ปลูกฝังเกษตรกรผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพ (กษ.) พัฒนากลุ่มวิสาหกิจด้านตรวจสอบคุณภาพ (กษ./พณ.)	พัฒนาคุณภาพเพื่อรักษาระดับราคาส่งออก และแยกข้าวเหนียวคุณภาพดีออกจากข้าวเหนียวคุณภาพต่ำ (กษ.)
- รวมกลุ่มผลิต และพัฒนาอาชีพเสริม (กษ.) รักษาตลาดเดิม ขยายตลาดใหม่ สร้างมูลค่าเพิ่ม (พณ./กษ.) ส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร (รง./พณ./มท./กษ.)	รักษาตลาดเดิม เพิ่มตลาดใหม่ สร้างมูลค่าเพิ่ม (พณ.)

กรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาวัวครบวงจร

๑. การปรับโครงสร้างการผลิตข้าวเพื่อสร้างสมดุลในอุปสงค์และอุปทานของข้าว จะต้อง มีมาตรการเพื่อการปรับโครงสร้างอย่างจริงจัง เพื่อการถ่ายโอนพื้นที่จำนวนหนึ่งออกจากภาคการผลิตข้าว โดย ปรับลดพื้นที่การเพาะปลูกข้าวเหลือ ๖๐.๖ ล้านไร่ ร้อยละ ๑๑ เป็นพื้นที่นาปรัง จากปัจจุบันที่มีอยู่ราว ๖๘ ล้านไร่ ร้อยละ ๑๒ เป็นพื้นที่นาปรัง โดยมีหน่วยงานดำเนินการ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น

๒. การส่งเสริมการปลูกพืชและกิจกรรมทดแทนนาข้าวคุณภาพต่ำและการเพาะปลูกในพื้นที่ ไม่เหมาะสม ด้วยการลดรอบการทำข้าวนาปรัง และทดแทนด้วยการปลูกพืชหมุนเวียน ไร่นาสวนผสม การเลี้ยงสัตว์ และเกษตรทฤษฎีใหม่ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยอาศัยเครื่องมือที่มีอยู่ คือ การบริหารจัดการ การผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และแผนที่เพื่อการบริหารจัดการ เชิงรุก (Agri-Map) เพื่อกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความสามารถ ในการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตอย่างเหมาะสมและยั่งยืน โดยหน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนการปรับเปลี่ยน ของเกษตรกรด้วยการสนับสนุนสินเชื่อระยะยาวให้กับเกษตรกรที่พร้อมจะปรับโครงสร้างในอัตราดอกเบี้ยต่ำ และสนับสนุนด้านการตลาดและการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและผลิตภัณฑ์ไปพร้อมๆ กัน โดยมีหน่วยงานดำเนินการ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานด้านการวิจัยและพัฒนา เป็นต้น

๓. การสนับสนุนการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาด เพื่อให้เกิด ความได้เปรียบต่อขนาดการผลิต ควรดำเนินการผ่านกลไกสหกรณ์ที่มีอยู่ในพื้นที่ เนื่องจากสหกรณ์เป็นกลไก ที่มีความใกล้ชิดกับเกษตรกร สามารถเชื่อมโยงข้อมูล สะท้อนปัญหา และแสวงหาแนวทางแก้ไขที่ตรงกับความ ต้องการในพื้นที่ได้ โดยให้ความสำคัญกับเรื่องต่างๆ ดังนี้

๓.๑ ปัจจัยการผลิต (พันธุ์ ที่ดิน ทุน เครื่องจักรกลเพื่อทดแทนแรงงาน) โดยส่งเสริมให้ เกษตรกรได้มีพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพและให้ผลผลิตสูง โดยการนำข้าวพันธุ์ดีไปแลกกับพันธุ์ที่ชาวบ้านมีอยู่เพื่อ ให้แปลงดังกล่าวเป็นข้าวคุณภาพ การให้มีระบบรับรองมาตรฐานเมล็ดพันธุ์ข้าว และส่งเสริมให้มีการผลิตเมล็ดพันธุ์ แทนการขายข้าวเปลือก การลดภาระค่าเช่านา การส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องกับ การใช้ปุ๋ยและสารเคมีทางการเกษตรในปริมาณที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการผลิตและลดผลกระทบต่อ คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยการนำแนวทางวิเคราะห์ธาตุอาหารในไร่นา(ปุ๋ยสั่งตัด) มาใช้ในพื้นที่ และการสนับสนุนการจัดหาเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่มีความจำเป็นด้วยการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำกับเกษตรกรที่มี ศักยภาพและมีความพร้อม

๓.๒ กระบวนการผลิตและการเก็บเกี่ยว โดยส่งเสริมให้เกษตรกรนำแนวทางการหยุดพันธุ์ข้าว แทนการหว่าน การเพิ่มความระมัดระวังกระบวนการเก็บเกี่ยว และการอบลดความชื้นที่จะทำให้คุณภาพของข้าว ลดลง โดยเฉพาะความหอมของข้าวหอมมะลิสูญเสีย และการสนับสนุนการใช้เครื่องจักรกลในการเก็บเกี่ยวแทน แรงงานที่ขาดแคลนและมีค่าจ้างสูงขึ้น

๓.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการตลาด โดยสนับสนุนให้ชุมชนและสหกรณ์รวมตัวกันเป็น เครือข่ายเพื่อการพัฒนาตลาดกลางข้าวเปลือกของชุมชนหรือสหกรณ์ จะเป็นทางออกในการเพิ่มอำนาจต่อรอง ให้การขายข้าวของชาวนา และสร้างความเป็นธรรมในระบบการค้าให้ดีขึ้น นอกจากนี้ การจัดให้มีสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านโครงสร้างการตลาดมีความจำเป็น เพราะเมื่อมีการขยายตัวของตลาดกลางเกิดขึ้นจะนำไปสู่ การลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ในการขนส่ง ซึ่งส่งผลดีต่อต้นทุนด้านการตลาดและความสามารถในการแข่งขัน

๓.๔ การแปรรูป ต้องอาศัยนวัตกรรมจากงานวิจัยด้านการเกษตรที่มีอยู่ ไปสนับสนุนต่อยอด ในการสร้างมูลค่าเพิ่มในรูปแบบต่างๆ ซึ่งจะทำให้ข้าวกลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงขึ้นตามมา โดยมีหน่วยงาน ดำเนินการ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น

๔. การรณรงค์และโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้คนไทยบริโภคข้าวเพิ่มขึ้น และเพื่อ การส่งเสริมการผลิตและการตลาดข้าวเชิงรุก โดยมีหน่วยงานดำเนินการ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และองค์กรและสมาคมวิชาชีพ

๕. นำงานวิจัยและนวัตกรรมมาช่วยต่อเติมห่วงโซ่อุปทานขึ้นเป็นห่วงโซ่คุณค่า โดยลงทุนวิจัย และพัฒนาเพื่อให้ข้าวเป็นได้มากกว่าอาหารจานหลัก เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ หรือเครื่องสำอางค์ และส่งเสริม การนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์อย่างคุ้มค่า รวมทั้ง สนับสนุนและพัฒนาความร่วมมือระหว่างชุมชน มหาวิทยาลัย หน่วยงานของรัฐ และหน่วยธุรกิจ ในรูปแบบของโครงการพระราชรัฐ เพื่อขับเคลื่อนการนำงานวิจัย ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรและสังคมไทย โดยภาครัฐควรสนับสนุนแหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้สถาบัน เกษตรกรและภาคธุรกิจ สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์เข้าสู่ตลาดและแข่งขันในตลาดได้อย่างเป็นรูปธรรม

๖. ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ทำการผลิตรูปแบบเกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย เกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อปรับเปลี่ยนการผลิตจาก Mass ไปสู่การผลิตแบบ Niche รวมทั้ง ส่งเสริมให้ เกษตรกรรายย่อยเข้าใจมาตรฐานการผลิตสินค้าเพราะโลกในปัจจุบันแข่งขันกันด้วยมาตรฐาน โดยมีหน่วยงาน ดำเนินการ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น

๗. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านข้าวให้มีความเป็นเอกภาพ โดยลดความคลาดเคลื่อนของ ฐานข้อมูลด้านข้าวจากหลายหน่วยงาน และเปิดโอกาสให้ผู้ที่สนใจ สามารถเข้าถึงข้อมูลเพื่อการเผยแพร่เป็น การสนับสนุนให้สังคมไทยได้รับความรู้และข้อมูลด้านข้าวอย่างถูกต้อง ตรงกัน โดยมีหน่วยงานดำเนินการ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

๘. การส่งเสริมการพัฒนาข้าวคุณภาพโดยเฉพาะข้าวหอมมะลิและข้าวเหนียวในพื้นที่ ที่เหมาะสม ดังนี้

๘.๑ ข้าวหอมมะลิ

๘.๑.๑ มาตรการระยะสั้น ได้แก่ ๑) ชะลอการขายในรูปจำนำยุ่งฉางในราคาต่ำกว่าราคาตลาด พร้อมๆ กับการให้กู้กับสถาบันเกษตรกรในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อจัดทำไซโลและลานตากเพื่อปรับปรุงคุณภาพผลผลิต ๒) การบริหารจัดการสต็อกข้าวหอมมะลิจากโครงการรับจำนำ ๓) กระทบวนการจัดการคุณภาพมาตรฐานข้าวหอมมะลิทั้งระบบ รวมถึงการจัดทำมาตรฐานความหอมของข้าวหอมมะลิ ๔) ขยายผลโครงการพัฒนาการผลิต ข้าวหอมมะลิคุณภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสู่ตลาดอย่างยั่งยืนของฝ่ายเศรษฐกิจ คสช. ซึ่งได้ทำการศึกษาทดลอง และ เพาะปลูกข้าวหอมมะลิคุณภาพให้มีความหอมเพิ่มขึ้น ด้วยวิธีชานาเกษตรอินทรีย์อย่างครบวงจร โดยมีหน่วยงาน ดำเนินการ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง และกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น

๘.๑.๒ มาตรการระยะยาว ได้แก่ ๑) การวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ข้าวหอมมะลิเพื่อ เพิ่มผลผลิตต่อไร่เกษตรกร และยังคงมีคุณสมบัติในการบริโภคเหมือนข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ และ กข ๑๕ และ ปรับปรุงพันธุ์ข้าวในพื้นที่ชลประทานโดยให้ความสำคัญกับความต้านทานการระบาดของโลกแมลง การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ๒) พัฒนาตลาดกลางให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ๓) รัฐต้องสนับสนุน ให้สร้างความแตกต่างด้านราคาของข้าวหอมมะลิคุณภาพกับข้าวหอมมะลิทั่วไป ๔) สนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อ ผลิตข้าวหอมมะลิจะเป็นแนวทางที่จะบริหารตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยพัฒนาองค์ความรู้ใน กระทบวนการจัดการการผลิตและสามารถลดต้นทุนการผลิตได้จากการปัจจัยการผลิตราคาถูกลง ๕) พัฒนาอาชีพ เสริมนอกภาคการเกษตร สำหรับเกษตรกรในพื้นที่น้ำฝนที่ไม่ได้อยู่ในเขตชลประทาน เพื่อยกระดับรายได้ของ

ครัวเรือนให้สูงขึ้น โดยมีหน่วยงานดำเนินการ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ หน่วยงานด้านการวิจัย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่ เป็นต้น

๘.๒ ข้าวเหนียว

๘.๒.๑ การผลิตข้าวเหนียวไทยในระดับฟาร์ม ควรมีการดำเนินการ ๓ แนวทางหลัก ได้แก่ ๑) สร้างสมดุลของอุปทานผลผลิตและอุปสงค์ภายในประเทศ เนื่องจากการผลิตที่มากเกินไปจะมีผลกระทบต่อราคาโดยเฉพาะตลาดส่งออก ๒) มาตรการลดต้นทุน ซึ่งอาจทำโดยส่งเสริมโครงการปุ๋ยสั่งตัด และ ๓) สนับสนุนเกษตรกรรายเล็กที่ผลิตข้าวเพื่อบริโภคในครัวเรือน

๘.๒.๒ การปรับปรุงโครงสร้างตลาดข้าวเหนียว เน้นการสร้างการแข่งขันให้กลไกการแข่งขันของตลาดข้าวเหนียวระดับท้องถิ่นและการพัฒนาคุณภาพข้าวเหนียว แยกประเภทข้าวเหนียวคุณภาพดีออกจากข้าวเหนียวคุณภาพต่ำ โดยเฉพาะพันธุ์ที่ไม่ไวต่อช่วงแสง เพื่อรักษาระดับราคาข้าวเหนียวในตลาดส่งออก

๘.๒.๓ ลดรูปแบบการผลิตแบบ Mass production ไปสู่การสร้างคุณค่าของความจำเพาะของสินค้าในแต่ละพื้นที่ ที่อาศัยความแตกต่างของสภาพแวดล้อมของพื้นที่เป็นกลไกในการสร้างความจำเพาะ

.....